

PATERS KRUISHEREN VESTIGDEN KATHOLIEK LYCEUM IN BUSSUM

De geschiedenis van het Vituscollege

Na de opening van station Naarden-Bussum aan de Oosterspoorlijn in 1874 lieten gefortuneerde Amsterdammers villa's bouwen in het boerendorp dat in 1873 nog maar 1200 inwoners telde. Uiteraard wilden zij voor hun kinderen goed onderwijs. Er werden nieuwe scholen en kostscholen opgericht, die naast lager onderwijs soms ULO (uitgebreid lager onderwijs) of huishoudonderwijs boden. Maar er moesten ook scholen komen die toegang gaven tot hoger onderwijs: HBS (hogere burgerschool) en gymnasium. Met het diploma van deze scholen kon je naar de universiteit en hogeschool.

In 1911 werd de Gooische HBS (thans het Goois Lyceum) aan de Vossiuslaan opgericht. Negen jaar later volgde het Christelijk Lyceum (thans het Willem de Zwijger college) aan de 's-Gravelandseweg. Beide scholen trokken veel leerlingen uit Bussum en omgeving, maar in de toenmalige verzuilde samenleving gingen de katholieke leerlingen doorgaans niet naar deze scholen. Zij bezochten liever de R.K. HBS in Hilversum (het huidige Alberdingk

Thijm College) of het Ignatius-gymnasium in Amsterdam.

Orde van het Heilig Kruis

In 1942 werd het voor hen mogelijk in Bussum te blijven, want de paters van de Orde van het Heilig Kruis uit Amersfoort stichtten het Collegium Constantinianum in de villa Quatre Bras aan Emmalaan 15. Dit was een katholiek lyceum en als zodanig een verre voorloper van het Vituscollege. Al in 1946 verhuisden de paters Kruisheren hun Collegium naar Amersfoort. Dat Collegium werd het huidige Nieuwe Eemlandcollege aldaar. Pas in 1955, toen voor de school in Amersfoort een prachtig gebouw was neergezet, kwamen ze terug naar Bussum om het Sint-Vituscollege te grondvesten.

De architecten ontwierpen het lyceum met gymnastiekgebouw en kapel, die in de gigantische tuin van de villa zouden worden gerealiseerd.

In 1955 openden de paters Kruisheren in Villa Vijverberg aan Willemslaan 1 (hoek 's-Gravelandseweg) opnieuw een katholiek lyceum, dat uit zou groeien tot het (Sint-)Vituscollege. Een nieuw schoolgebouw kon het Vitus pas betrekken in 1966. Voordien werd het gestaag groeiende leerlingenaantal ondergebracht in steeds meer noodlokalen op het glooiende terrein van Vijverberg. Ook het Broederhuis van de Vituskerk (St. Vitusstraat 4) bood

■ Villa Berkenheuvel.

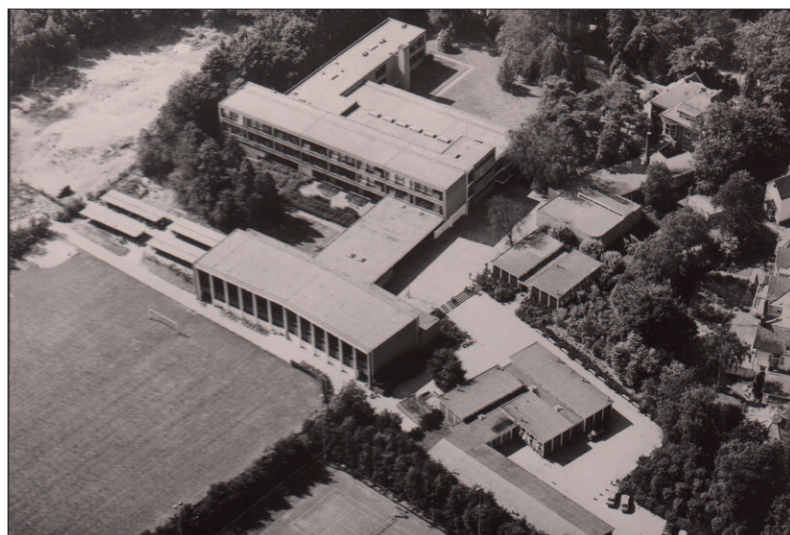

■ 1966: meubilair wordt door de leerlingen verhuisd.

het leerlingental tot meer dan 1200 uitgroeien. In 1984 werd villa Berkenheuvel verkocht. Pas in de jaren tachtig kon een deel van de noodlokalen op het voorplein worden verwijderd, toen er op een minder opvallende plek achter de school noodlokalen waren bijgebouwd. In 2005, na de voltooiing van het 'Bètagebouw' langs het sportveld, konden ook die noodlokalen verdwijnen. De resterende noodlokalen, die nog steeds voor de school stonden, zijn in 2019 vervangen door het 'Artgebouw', dat voor het oude gebouw werd neergezet. In het nieuwe logo van de school zijn de vier gebouwen: het hoofdgebouw, de gymzalen, het Bètagebouw en het Artgebouw schematisch weergegeven.

Bron: Martin Heyne, Bussum, *Beeld van een dorp*, Bussum 1999 p. 21; krantenarchief Gooien Vechtstreek, archief Historische Kring Bussum

Door Eric Bor, docent Vituscollege van 1974 t/m 1998

■ Luchtfoto Sint Vituscollege omstreeks 1970.

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Beleg van Naarden 1814

Deze afbeelding betreft een schilderij door P.G. van Os genaamd *De Franse troepen bij Naarden, 04-04-1814*. Naarden wordt hier beschoten vanaf een schans bij Kommerrust. De gevechten trokken veel bekijks, mensen uit Amsterdam waren erg nieuwsgierig en wilden met eigen ogen zien wat er allemaal gebeurde. Vroeg ramptoerisme dus. Het schilderij behoort tot de collectie van het Rijksmuseum.

FOTO EN TEKST: STREEKARCHIEF GOOISE MEREN

van 1963 tot 1966 onderdak aan een aantal klassen.

Nieuw schoolgebouw

In 1958 kocht de Orde van het Heilig Kruis een villa aan de rand van het Spiegel: villa Berkenheuvel aan de Nieuwe 's-Gravelandseweg 57. In deze villa werden de paters Kruisheren gehuisvest, die op de school lesgaven. De architecten F.J. Wiegerinck en H.J. van Balen ontwierpen een lyceum met gymnastiekgebouw en kapel, die in de gigantische tuin van de villa zouden worden gerealiseerd. De bouw werd in 1961 aanbesteed, maar het zou tot januari 1966 duren voordat de verhuizing kon plaatsvinden. Het was een spectaculair gezicht de leerlingen het meubilair te zien sjouwen door de Willemslaan, de Parklaan en rond de Kom van Biegel naar de nieuwe locatie.

Noodlokalen

Als gevolg van de in 1961 nog niet voorziene toestroom van leerlingen boden de 32 lokalen al

direct te weinig ruimte om alle 680 leerlingen onder te brengen. Er werd onderwijs gegeven in allerlei ruimten die daar niet voor bestemd waren (bibliotheek, spreekkamer, dokterskamer). Toen er voor de nieuwe cursus in augustus 730 leerlingen verwacht werden, werden er op het voorplein noodlokalen bijgebouwd. In de jaren zeventig zou